

НАТ "ИВАН ВАЗОВ"

Стенографски протокол

ЗАСЕДАНИЕ

на

ХУДОЖЕСТВЕНИЯ СЪВЕТ

София, 17 септември 1980 година

2

С Ъ Д Ъ Р Ж А Н И Е

Откриване

предс. з.д.к. Д. Фучеджиев 3 стр.

Дневен ред

3

Обяснителни бележки

з.а. Димитрина Гюрова 4

Атанас Велянов 5

И з к а з в а н и я

з.а. Крикор Азарян 6, 18, 33

н.а. проф. Филип Филипов 6, 24, 27

з.а. Енчо Хадачев 7

Кирил Неделчев 7

н.а. Славка Славова 8, 13, 25

Венера Наследникова 9

~~Чуломир~~ ^{Чавдар} Добрев 9, 14, 31

Антония Каракостова 10, 32

н.а. Рачко Ябанджиев 11

Илияна Друмева 11, 16

з.а. Васил Стойчев 12, 16, 18, 31

з.а. Димитрина Гюрова 12, 26

з.а. Николина Лекова 13, 30

предс. з.д.к. Дико Фучеджиев 12, 19, 21, 34

НАТ "ИВАН ВАЗОВ"

Стенографски протокол

ЗАСЕДАНИЕ
на

ХУДОЖЕСТВЕНИЯ СЪВЕТ

София, сряда, 17 септември 1980 год.

/Открито в 12,05 ч./

ПРЕДС. з.д.к. ДИКО ФУЧЕДЖИЕВ: Откривам заседанието на Художественния съвет.

Отсъствуват: Ружа Делчева - по неуважителни причини,
Маргарита Дупаринова - по болест,
Георги Черкелов - по уважителни причини.

Откривам заседанието при следния

ДНЕВЕН РЕД

1. Приемане на проектите за декор и костюми на постановката "Чудаци" от Максим Горки.

Докладват: Димитрина Гюрова
Атанас Велянов

2. Разни.

Имате ли някакви бележки или предложения по дневния ред?

- Не. П р и е м а с е.

Велянов, костюми имаш ли?

АТАНАС ВЕЛЯНОВ:

Не. Ще ги работи др. Наследникова,
но тъй като доскоро няхаме пиеса...

ПРЕДС. з.д.к. ДИКО ФУЧЕДЖИЕВ: Вие и преди това можехте да я намерите, не е толкова трудно.

В какъв срок ще бъдат изготвени проектите за костюмите?

ВЕНЕРА НАСЛЕДНИКОВА:

В каквото назначите, ще се съобразим с него.

ПРЕДС. з.д.к. ДИКО ФУЧЕДЖИЕВ: Вие трябва да ми кажете.

н.а. ПРОФ. ФИЛИП ФИЛИПОВ: До вторник.

ПРЕДС. з.д.к. ДИКО ФУЧЕДЖИЕВ: Давам думата на режисьора и художника да дадат своите обяснения и бележки по проекта за декор.

з.а. ДИМИТРИНА ГЮРОВА:

Ще кажа само няколко думи, защото проектите са налице и всички могат да ги видят.

Мисля, че е излишно да обяснявам драматургията на Горки, тя има известни изисквания за битова и психологическа конкретност и ние сме се опитали да се съобразим с тях. В същото време сме потърсили и според нас сме намерили едно равновесие между натурата, между тази конкретност и известна театрална условност, за да има декорът едно по-обобщено поетично внушение. Това е основният принцип, който ни е ръководил при решението на декоративното оформление.

Съобразили сме се и с някои съображения от техническо естество. Пиесата е в 4 действия. Първите три се развиват в една и съща обстановка /първата картина, която виждате, отляво надясно/ и последното действие е във втората обстановка. Ако искаме да направим спектакъла в две части с антракт нормално между второ и трето действие, това означава, че промяната между трето и четвърто

действие трябва да се извърши без антракт, бързо и пред очите на зрителя. Ние затова сме направили решението така /Посочва по проектите/, за да може на колите да се извърши промяната и в същото време тази пътека, която виждате, при превъртането накръга идва в другия си ракурс. Тук се качваме, а тук слизаме по пътеката. Утре имаме планировачна репетиция с Наско и ще видим дали тази пътека повече можем да я вмъкнем и ако това става елегантно, добре и върши работа, ще я разиграем в действието, а ако не, тогава ще остане с тази своя функция, статично ще играе и в двете картини и един път ще я движим пред зрителя, когато правим промяната в процеса на самото действие, докато се превърти кръгът.

Това са няколкото думи, които исках да кажа, останалото го виждате. Нощни са всички картини и затова са дадени така.

ПРЕДС. з.д.к. ДИКО ФУЧАДЖИЕВ: Художникът ще допълни ли нещо?

АТАНАС ВЕЛЯНОВ: Няма какво повече да допълня, защото това беше, което искаме да кажем предварително. Ще се помъчим да постигнем нещо такова, че да вмъкнем в натурата известна стилизация, т.е. дърветата да бъдат натурни, дадени в бяла тоналност, а това са спуснати възета, които ще се вплетат с дърветата и няма да се разбира кога е дърво, кога е плат.

з.а. ДИМИТРИНА ГЮРОВА: Получава се едно поетическо внушение, да не бъде буквална натурата.

АТАНАС ВЕЛЯНОВ: Държиме да бъде материално и да има няколко плана. Самата мебел е истинска. Това е авансподиума. Така фронтално това стои малко лошо и вероятно ще го дадем под някакъв ъгъл.

з.а. ДИМИТРИНА ГЮРОВА: Трябваше да се прерисува цялото, а нямахме време и затова не го накарах

да го прерисува, но тук /посочва/ ни задължава формата на терасат да бъде така. В това свободно пространство могат да бъдат композирани тези мебели, което и ще направим, за да не се повтаря тази абсолютно правоъгълна симетрия от едната и другата картина.

ПРЕДС. з.д.к. ДИКО ФУЧЕЦКИЕВ: Да, благодаря. Кой иска думата?

Др. Крикор Азарян.

з.а. КРИКОР АЗАРЯН:

Декора много ми харесва най-вече с това, че е дадена поетиката на автора, тя действа като един диптих, двете обстановки са много добре уравновесени, с много точно уловена атмосфера, която колкото е битово обстоятелствена, както се каза, толкова е и в тъканта и духа на пиесата.

В един частен разговор с Наско споделих, когато видях в един етап това нещо, споделям го и сега, че много ми импонира това, че тези дървета искат при този условен план във вертикала да го доразвият и мисля, че колкото по-смело се направи това, при чувството за мярка, каквато имат авторите, толкова повече ще бъде в интерес на търсената атмосфера.

Това е, което бих искал да кажа.

в.а. ПРОФ. ФИЛИП ФИЛИПОВ:

Блестящ декор! Аз смятам, че се срещаме с едно голямо постижение на Горки, дадено в проектите на Велянов, както по отношение драматургията на автора, така и в поетиката на местата, където се развива действието, с много атмосфера, с много вкус направено всичко и при това много функционално, с толкова много възможности да могат тези хора да живеят в тази обстановка, да могат да разкрият своите конфликти.

Най-силното, което прави впечатление, е, че е запазена една мярка между една конкретност и една условност, което създава

голяма поетичност.

Никакви бележки нямам, освен това, което художникът и режисьорът, авторите на тези хубави скици, които са представени, сами казаха - в четвърто действие, втора картина, мебелите да се разиграят така, че да не се повтори тази симетрия.

Мисля, че те ще сполучат на планировачната репетиция да направят така, щото наистина с движението, завъртването и присъствието на актьорите съвсем естествено да се влезе от едната обстановка в другата .

Поздравлявам ги за прекрасния декор, който са направили! Великолепен!

з.а. ЕНЧО ХАЛАЧЕВ:

Мисля, че най-хубавото нещо в това решение е именно това деликатно, тънко намерено равновесие между натурата и поезията, която лъха от тези две картини, с тази прозрачна атмосфера, която създава страшно много настроение и това конкретно място на действие, където героите могат спокойно и без принуда да се разполагат. Това е чудесно намерено.

Мене също малко ме смущава тази фронталност на второто решение. Имам пред вид не само как ще бъдат разместени столовете, но изобщо цялото решение ми се струва малко фронтално. Ако има възможност да бъде погледната от друг ъгъл втората част, това би помогнало много повече и като възприятие, и като начин на разположение на персонажите върху него. Малко трябва да се счупи. Ние го виждаме от една и съща гледна точка, независимо че стълбището отива назад.

Това е единствената ми забележка. Декорът е направен с много вкус, с много фантазия и с талант.

КИРИЛ НЕДЕЛЧЕВ:

Аз също приемам декора. Намирам, че е една сценография, която добре е

разчела дематургията, една сценография, която ще стане още по-добра, защото ще приеме едно осветление, което много хубаво ще се разчупи и ще даде още по-хубава атмосфера. Само едно опасение имам, но това, разбира се, те на планировачната репетиция ще го видат. Разбрах, че задната част на стълбището ще бъде завъртяна на кръг и имам чувството, че то доста ще се отдалечи от предната част, която всъщност е и най-важната. Дали това не може да стане на другата кола, съседната, с разминаване - това можете да си го помислите. Дали с кръга трябва да стане, защото пак имате едно движение и можете да го направите противоположно, също ще бъде интересно, но опитайте го така и иначе.

АТАНАС ВЕЛЯНОВ:

Извинете, аз не обясних достатъчно добре: ще се играе само на първа кола с една прибавка от 80 см, така че кръгът се допира до нея и когато актьорът е на пътя, той е някъде на края на първа кола.

КИРИЛ НЕДЕЛЧЕВ:

Мисълта ми е дали стълбата ви ще контактува добре спредния план.

Това само ме смущава, иначе другото е много добре, чудесно решено.

н.а. СЛАВКА СЛАВОВА:

Аз намирам, че както винаги, декорът на художника, е направен с много, много вкус, с много атмосфера. Първото нещо, което ми направи впечатление, когато видях скиците, бяха клоните на тези дървета, които веднага свързах със сложно преплетените отношения в тази пиеса, което според мене е интересното в пиесата, но след това много ме смути, че тези клони няма да са клони, ами ще бъдат някакви въжета, които ще увиснат отгоре. Виждам съвсем такива въжета, знам как изглеждат и ми се струва, може би греша, че с тези въжета декорът ще загуби.

Веднаж като е тръгнал художникът по този реалистичен път, не виждам защо трябва да има някакъв елемент, който да затрие малко

реализма. Представям си тези бели клони така вплетени на това синьо небе като нещо много красиво, но това е, което ме смущава.

Смущава ме и това, че така, както е нарисувано, е с великолепни цветове и дано да могат нашите осветители да постигнат това нещо.

н.а. проф. ФИЛИП ФИЛИПОВ: При осветлението ще стане дори по-добре.

з.а. ЕНЧО ХАЛАЧЕВ: Те поемат много хубаво осветлението.

н.а. СЛАВКА СЛАВОВА: Дано стане така.

ВЕНЕРА НАСЛЕДНИКОВА: Присъединявам се към казаното досега. Многи ми харесва тази люлка, това обиграване, този мизансцен, който е получен.

ЧАВДАР ДОБРЕВ: Аз се присъединявам към общото мнение. Приемам декора. Струва ми се, че той е много функционален, преди всичко създава една атмосфера, но в същото време стои един проблем, който е свързан с концепцията на режисьора. В каква гора, така да се каже, живеят тези актьори? Вие знаете, че се дават различни интерпретации. Става въпрос, че живеят в една девствена гора и набляга ли се повече на деформацията на героите и им се противопоставя природата като символ. Ако тя е символ, това натурната гора ли е, условната гора ли е? Ако от друга страна гората дублира настроенията на героите, как трябва да бъде това решено?

Това са проблеми, които са свързани с общата идея на постановката и на мене в тази насока ми се иска да се получи една допълнителна информация, тъй като едно такова решение непременно е обвързано с идеята на постановчика, а не на Горки, която би могла да се постави и в началото на века, и в средата, и в 40-те години, може да се постави и в 70-те години, може да се постави и в 1980 г.

Разбира се, това е принципиален въпрос и не е нужно тук да се поставя, той може да се постави на някоя конференция, но може ли да има разлика да кажем в декоративното оформление от 1960 и 1980 година и какво ще се търси тази разлика. Сигурно тя е свързана с идеята, но и като декоративен принцип.

з.а. ДИМИТРИНА ГЮРОВА:

Според тебе декорът не дава отговор на този въпрос. Така ли?

ЧАВДАР ДОВРЕВ:

Аз просто подхвърлям една идея.

Сега не мога да се произнеса точно.

Трябва да видя постановката или да бъда по-добре запознат със свързането на идеята и декоративното оформление и тогава ще мога да дам много по-ясен отговор. Иначе само за себе си като декоративно оформление... разбира се, това е Горки, това е Русия и т.н. и най-малкото за това може да става дума.

АНТОНИЯ КАРАКОСТОВА:

На мене декора много ми харесва и ми се струва, че в тези две свои версии на картините има една пластичност в изменението на образа на цялостното решение на спектакъла. Във втората картина това идва от обстоятелството, че там се привнасят тези напречни греди, които увеличават тази малко мъртво естетизирана красота на този декор и ми се струва, че дублират атмосферата на чудачеството на руската интелигенция, едно доста крехко и малко безпомощно създание, малко чуждо на един свят, който ги обкръжава и към което Горки има иронично отношение. Тоест тази красота, която Атанас Велянов ни дава в тези две свои скици, е някъде мъртва, някъде в своята естетизация е умъртвена и кореспондира с тази вътрешна нагласа на героите за това тяхно чудачество на интелегенти, които в аполитичния си живот нямат излаз от собствения си затворен кръг.

Това количествено увеличаване във втората картина на дърветата и на тези греди, които се появяват, още повече затваря това пространство около тях и ги изолира от другара Русия, която е по-жива, по-витадна и истинска, първична, в сравнение с тази атмосфера, в която са затворени тези герци. Аз поне така го възприемам като решение.

Приемам декора и пожелавам "На добър час!", много хубаво решение.

н.а. РАЧКО ЯВАНДЖИЕВ:

Ще кажа само две думи. Преди всичко страшно много харесвам реалистичния декор и съм приятно изненадан. Като участник в пиесата мисля, че много ще допринесе за спектакъла, има много атмосфера, много нежност. Това е въобще една много хубава площадка за развитие на мизансцени отношения и т.н.

Приемам без остатък декора и го адмирам.

ИЛИЯНА ДРУМЕВА:

Според мене решението на Атанас Велянов притежава много сериозни качества и мисля, че това е една от големите сполуки по отношение на декор, предназначен за пиеса на Горки. Без да знае човек за какво е правено това, поглеждайки скиците, ще се сети, че тук ще се играе Горки. Много силно и по настроение, и по атмосфера, и по колорит. Аз дори не бих посмяла да изразя съмнение или подозрение за тази симетрична разположеност на декора. Може дори и това да остане, ако всичко се оправдае с решението на режисьорката и с актьорското изпълнение. По всякакъв начин могат да играят актьорите - и на право разположен, и на диагонално разположен декор, това няма да им пречи, защото достатъчно много силно въздейства цялото решение - и белите стволове, и тъмния фон, и това преместване на пътеката-мост, носят своеобразна атмосфера и много настроение.

Даже аз бих казала, че освен че е успокоено, то носи и някаква тъга, нещо, което също спомага за целия спектакъл.

От сърце се радвам, че другарите ни предлагат такава хубава идея и ги поздравявам.

з.а. ВАСИЛ СТОЙЧЕВ: Присъединявам се към всичко, което се каза досега. Може би е банално това напомняне, но съм убеден, че ще се наложи да играем тази пиеса на други сцени и ми се иска художникът главно да има пред вид някакъв вариант, за да не сме много зависими от кръга и колите. Да се намери решение, което малко да облекчава нещата, за да може да се играе и на сцени, където ила коли, а пък няма кръг, или обратното.

н.а. проф. ФИЛИП ФИЛИПОВ: Ще се прави антракт и ще се играе, това не пречи.

з.а. ВАСИЛ СТОЙЧЕВ: Да, още отсега да се помисли за някакво облекчаване.

ПРЕДС. з.д.к. ДИКО ФУЧЕДЖИЕВ: Искате ли друг да се изкаже? - Няма. Приключваме по тази точка.

Художественият съвет п р и е м а проектите за декор на пиесата "Чудаци" от Максим Горки.

До Художествения съвет е изпратена молба от актрисата Дора Глинджева за дубльорство на ролята на Олга, с която тя иска след премиерата да получи три репетиции на сцена с декор и с партньори. Режисьорката е тук и искам да чуя нейното отношение по този въпрос.

з.а. ДИМИТРИНА ГЮРОВА: Аз, първо, не бих могла да дам нормално дубльорство по понятни причини,

които са разисквани тук в края на миналия сезон, понеже се очаква, че репетициите на сцена ще бъдат много малко.

ПРЕДС. з.д.к. ДИКО ФУЧЕДЖИЕВ: Най-много 20 ще бъдат.

з.а. ДИМИТРИНА ГЮРОВА: Да, а това е централна роля и означава и двете актриси да получат твърде малък брой репетиции.

Разбира се, що се отнася до вътрешния правилник, който ѝ разрешава да получи три репетиции след премиерата, след като съм работила три месеца, няма да си поскъпя труда за още три репетиции, щом една актриса иска да работи така, но друг е въпросът дали е възможно да стане това нещо при тази сложна Горкиева пиеса. Тук вече аз имам въпросителни. Иначе що се отнася до помощта и труда, с който мога да помогна, готова съм да ги дам. Ще ги дам веднага, след като свърша останалата работа.

ПРЕДС. з.д.к. ДИКО ФУЧЕДЖИЕВ: Искам предварително да направя една уговорка, че аз съм противник на практиката да се влиза със заявление за три репетиции в постановката по причини, които съм изяснявал друг път пред художествения съвет.

з.а. ДИМИТРИНА ГЮРОВА: Това са Ваши съображения.

ПРЕДС. з.д.к. ДИКО ФУЧЕДЖИЕВ: Да. Имате думата.

з.а. НИКОЛИНА ЛЕКОВА: Наистина по правилника, който все още не зная дали е одобрен или не, това е право на всеки актьор и ако този правилник е в сила, всеки актьор, щом пожелае, е редно да получи тази възможност. Може би трябва да решим кога да разгледаме този правилник и да обсъдим този въпрос.

н.а. СЛАВКА СЛАВОВА: Вярно е, че имате малко репетиции, вярно е, че трудно се влиза с три

репетиции в една пиеса, но в нашия театър, когато става въпрос за дубльорство, винаги има едно "ако". Тук нещата са по-специални. Жените трябва да играят.

Според мене за поставянето на тази пиеса изникнаха много недомислия. Тази пиеса беше за камерната сцена долу, за да може да се работи паралелно с другите пиеси, но изведнаж тя се качи горе. Най-интересната централна мъжка роля ще се играе от актьор от друг театър. Ами като няма актьор от този театър, който да изиграе най-интересната роля, като тази пиеса не отговаря на изискването да се играе долу, в смисъл да бъдат заети повече актьори и т.н., особено жени, тогава няма да се прави тази пиеса. Но след като тя вече е започната в театъра, след като сме преглътнали всички тези недомислия в постановката на тази пиеса, аз мисля, че в никакъв случая не може да се откаже и искането на актрисата Дора Глинджева. Трябва да ѝ се даде възможност, пък след това нали ще я гледаме и сигурно Художественият съвет ще прецени може ли да влезе да играе, ще развали ли с нещо представлението, няма ли да го развали. Може пък и да успее, тя е работлива и ако присъствува на всяка репетиция и работи сама съвестно аз мисля, че няма да бъде толкова фатално влизането ѝ в пиесата.

Мисля, че не бива да се отказва дубльорството.

ЧАВДАР ДОБРЕВ:

Мене ми се струва, че не може да става дума за недомислие. Ние говорихме и изказахме съображения за това, че пиесата има безспорни качества и може да бъде играна на голямата сцена. Този въпрос беше обсъждан от нашия художествен съвет и тогава позицията на Художествения съвет не беше за недомислия, а за това, че на нас ни е нужен Горки с една такава пиеса и да бъде игран на нашата голяма сцена. Иначе отново връщаме нещата към едно психологическо раздвоение, което едва ли е полезно.

решения, които са ми по-близки, но смятам, че основно право е на режисьора и на художника да приемат едно или друго решение във връзка с техния възглед за пиесата. Вие знаете, че тази пиеса може да бъде решена по сто начина.

ИЛИЯНА ДРУМЕВА: Когато нарвемето Комитата за култура и Съюза на артистите изработваха този вътрешен правилник на театрите, се ръководиха специално за този пункт от редица съображения, на първо място, разбира се, творчески, не на последно място - и кадрови. Мене ми се струва, че в това отношение трябва друг път да се мисли при разпределението и раздаването на роли и в двете посоки, нещо, което при последните постановки се прави и то твърде успешно. Но да се опитва решаването на подобен въпрос с пиеса на Горки, при това от актриса, която не е лишавана от роли, с три репетиции след премиерата ми се струва малко рисковано. Това е централен образ, сериозен образ, тежка роля. Нямам пред вид дали актрисата ще се справи или не, този въпрос не го коментирам, просто считам, че който и да поиска да го изиграе, ще бъде затруднен, ще затрудни и цялата постановка. Мисля, че с три репетиции специално за този случай не би било възможно.

з.а. ВАСИЛ СТОЙЧЕВ: Извън конкретния случай искам да кажа нещо, така както аз го мисля по принцип. Напоследък ние имаме случаи, когато някои хора бягаха от дубльорство, да не припомням пиесите. Струва ми се, че трябва да се поощри нещо в театъра. Някои хора се страхуват от дубльорството и бягат от него, други бягат от други съображения и театърът се затрудняваше в много отношения при разпределението на някои от пиесите, даже се стигаше до мисълта дали да не се отложи някоя постановка, дали има смисъл да се прави или не, тъй като имаше масово отказване от роли.

Излизането на един актьор с желанието да работи и да доказва, без да пречи на работата, мисля, че не е нещо, срещу което трябва да се противопоставяме. Всяка постановка, която почваме, я почваме притеснени откъм срока, че ни достига срока и затова не правим двойни състави и ако ние не намерим начин да разширим продукцията си и да можем да играем повече спектакли, ние ще сваляме от представленията, ще имаме неизиграни представления, нови пиеси ще излизат от репертоара ни, защото няма кога да ги играем. А решаването на заетостта на актьорите, създаването на работа на трупите също е преплетено с това нещо, когато не могат да се играят пиесите. Избягването пък вече на дубльорството по принцип има две страни - едни хора са за дубльорството, други са против, едни си защитават позициите, други не могат да ги защитят и т.н.

Аз също имам определено становище за дубльорствата, но ми сеструва, че тук има едно хубаво нещо, което показва желанието, амбицията на хората да доказват нещата, без да пречат на нормалната работа.

Нищо няма да загубим - вече навлизам в конкретния случай, когато един актьор поиска да докаже нещо. Някъде могат да се получат и открития, някъде може да има и несполуки. Това не освобождава Художествения съвет от отговорността да пуска и да спира. Може ищ редовно дубльорство - аз съм за това - Художественият съвет да има правото на вето и да спира редовен дубльор и едновременно с това, ако някъде се получи някакво откритие, нови черти се разкрият в палитрата на отделния актьор, без да се пречи на редовната работа, да се дава възможност и да се доказва. Когато актьорът има желание и амбицията за това нещо и се готви самостоятелно, като използва минималния брой репетиции, които могат да му се дадат, нищо не пречи тези три репетиции да се дадат и след това Художественият

съвет да го спре, ако е неудачно. Но представете си, че може да се получи някакво обогатяване и разкриване.

ПРЕДС. з.д.к. ДИКО ФУЧЕДЖИЕВ: Спомняте ли си досега да е бил спрян някой от Художествения съвет?

н.а. СЛАВКА СЛАВОВА: Росица Данаилова не я ли спряхте?

н.а. проф. ФИЛИП ФИЛИПОВ: Това е една единствена актриса, но в миналото - и тя преживя голямо нещастие - спряхме прекрасната певица Стефка Берова.

з.а. ВАСИЛ СТОЙЧЕВ: Мисля си, че по-добре е да се дава възможност на хората да работят, когато имат желание да доказват нещата да им се даде възможност да ги доказват. Разбира се, режисьорът в конкретния случай трябва по принцип да каже подходящ ли е актьорът, който иска ролята, влиза ли в концепцията му за решение, може ли като данни, като възможности, които са познати, да бъде допуснат, а дали ще разкрие непознати досега черти в палитрата си като актьор, това е вече другият въпрос.

Мисля, че ние никога няма да сбъркаме, ако дадем възможност на хората да работят и да доказват. В 50 на сто от случаите да се получи удача, оправдано ще бъде удовлетворяването на такива молби.

з.а. КРИКОР АЗАРЯН: Във връзка с повдигнатия въпрос искам да прибавя и следния, който стои и пред последната ни постановка. Както знаете, др. Жени Божинова беше подавала молба за ролята на Люси. При същите условия с три репетиции да влезе след премиерата. Понеже в края на сезона такава възможност липсваше, тя дойде сега при мене и ми каза, че е готова и иска три репетиции. Понеже сега се възстановяват спектаклите, това вероятно в близките дни не може да стане, но такъв проблем стои и пред тази актриса.

ПРЕДС. з.д.к. ДИКО ФУЧЕДЖИЕВ: И кога ще стане според тебе това?

з.а. КРИКОР АЗАРЯН: Аз затова поставям този въпрос.

ПРЕДС. з.д.к. ДИКО ФУЧЕДЖИЕВ: Аз се очудвам на разсъжденията, които тук се развиват от някои хора по повод на възможностите, включително и на партийния секретар Васил Стойчев, какво ние можем да правим и как трябва да го правим.

з.а. ВАСИЛ СТОЙЧЕВ: Моля за едно допълнение, зада се разгранича от това, което казва др. Азарян. Едно е да влезе човекът в началото на репетициите, да присъствува на целия репетиционен период, друго е...

з.а. КРИКОР АЗАРЯН: Тя присъствуваше.

н.а. СЛАВКА СЛОВОВА: Вие много добре разбирате, че случаят е съвсем различен.

ПРЕДС. з.д.к. ДИКО ФУЧЕДЖИЕВ: Имам впечатление за много сепаративно мислене и затова ще се спра по-широко на този въпрос. Художественият съвет е приел програмата за цялата 1981 година и аз правя сметка за заангажираността на всеки актьор, за работата на всяка пиеса.

Ние започнахме репетициите на "Оптимистична трагедия", която по мое пресмятане, др. Халачев, на 3 декември т.г. трябва да има премиера. Предвидени са 66 репетиции, но вчера др. Енчо Халачев с много лека ръка отложи репетицията, понеже нямало някои артисти, а днес закъснява за заседанието на Художествения съвет, за да свърши работата. Имам впечатлението, че в началото на сезона още ваканционните настроения не са свършили.

Първо, никой няма право без мое разрешение да отменя насрочена репетиция. Кой разрешава това нещо? Къде се намирате? Идва др. Енчо Халачев да ме информира, че понеже нямало еди-кого си, той отменил репетицията!

- з.а. ЕНЧО ХАЛАЧЕВ: Ами аз ще обясня, др. директор.
- ПРЕДС. з.д.к. ДИКО ФУЧЕДЖИЕВ: Ти на мене ми каза и няма какво да обясняваш.
- з.а. ЕНЧО ХАЛАЧЕВ: Не го казвате точно.
- ПРЕДС. з.д.к. ДИКО ФУЧЕДЖИЕВ: Моля, тук произнасям монолог. Как не е точно?
- з.а. ЕНЧО ХАЛАЧЕВ: Шест души отсъствуваха и то главните действащи лица.
- ПРЕДС. з.д.к. ДИКО ФУЧЕДЖИЕВ: По този въпрос говорихме. Моля ти се не желая да се разправяме.
- з.а. ЕНЧО ХАЛАЧЕВ: Това е едностранчиво обяснение.
- ПРЕДС. з.д.к. ДИКО ФУЧЕДЖИЕВ: Не е едностранчиво, обяснението е много добро. Ти все още не си ми дал сметка за хората, които ще участвуват в масовката, защото не ги знаеш колко са.
- з.а. ЕНЧО ХАЛАЧЕВ: Това е друг въпрос.
- ПРЕДС. з.д.к. ДИКО ФУЧЕДЖИЕВ: Не, това е същият въпрос.
- з.а. ЕНЧО ХАЛАЧЕВ: Защото аз сам ги търся тези хора, никой не ги търси. Не съм почивал цяло лято, др. директор.
- ПРЕДС. з.д.к. ДИКО ФУЧЕДЖИЕВ: 66 репетиции до 3 декември. Обикновено правим 60 репетиции, но тук отчитам сложността на постановката, обаче аз имам впечатление, че ваканцията още не е свършила и ти преди да отложиш репетицията, ще дойдеш да ме питаш и да искаш разрешение, а не да ме информираш след това, че се отлага репетицията.
- з.а. ЕНЧО ХАЛАЧЕВ: Нямаше условия да се проведе репетицията.
- ПРЕДС. з.д.к. ДИКО ФУЧЕДЖИЕВ: После сте много прецизни на броеното когато аз кажа 60, отговаряте, че не са 60, а са 59, защото еди-кога си не сте могли да проведете

репетицията.

з.а. ЕНЧО ХАЛАЧЕВ:

В момента не ги броя, нотвърдя, че е безполезно да се прави репетиция,

когато няма четири души от основните действащи лица. Няма комисарка, няма водач...

ПРЕДС. з.д.к. ДИКО ФУЧЕДЖИЕВ: Едната комисарка беше там.

з.а. ЕНЧО ХАЛАЧЕВ:

Няма смисъл от такава репетиция.

Това е истината.

ПРЕДС. з.д.к. ДИКО ФУЧЕДЖИЕВ: Ти командваш една постановка и нещата зависят от тебе.

з.а. ЕНЧО ХАЛАЧЕВ:

Това е истината, а що се отнася до ваканционната обстановка, аз цяло

лято не съм почивал, за да се готвя за постановката. Подбирам си хората, търся специалисти, ще ви представя списък, договори трябва да се направят с тези хора и аз ще ги изпратя при Вас.

ПРЕДС. з.д.к. ДИКО ФУЧЕДЖИЕВ: До края на септември ще успеем, нали?

Трябва да направиш тези неща, които са необходими за постановката и които трябва да имаме до започване на репетициите. Какво ще ми приказваш тук?! Къде са проектите ви за костюмите.

з.а. ЕНЧО ХАЛАЧЕВ:

Чертаят се в момента.

ПРЕДС. з.д.к. ДИКО ФУЧЕДЖИЕВ: Панков, декорът даден ли е за работа?

АЛЕКСАНДЪР ПАНКОВ:

Даден е отчасти, обаче аз не мога да почна работа.

ПРЕДС. з.д.к. ДИКО ФУЧЕДЖИЕВ: Ами не можеш да почнеш, разбира се, защото Младен Младенов го няма.

Трябва да завърши "Оптимистична трагедия", а виждате как вървят работите, въпреки всичките обяснения, които се опитват да ни дават тук, за да може "чудаци" да направи 20 репетиции, които аз застъпвам веднага на другия ден, след като излезе "Оптимистична

трагедия", след което да можем веднага да започнем "Под игото", което др. Филипов иска да завърши към 30 март, а аз искам по-рано затова защото имам впечатлението, че някои хора тук се ръководят от собствените си искания, всеки гледа собствената си градинка, а ние имаме да изпълняваме програма за идущата година, в която влизат и "Иван Кондарев", и "Константин-Кирил Философ". И аз даже не държа до края на сезона, защото това може би не е възможно, а за цялата календарна година и "Вишнева градина". Затова се очудвам, когато тук ми се развиват разсъждения, като че ли ние разполагаме особено в този сезон, който сега започваме, с неограничено време и можем да се размотаваме насам и натам.!

Аз знам правата, но всичките тези постановки също така се правят, за да могат да бъдат разпределени повече хора. Досега са разпределени 55 души, актрисата Дора Глинджева е разпределена в "Под игото". Никоя актриса не е разпределена на две места, с изключение на ~~Белина~~ Ганчева.

В един момент, в който аз наистина се чудя какво да правя с тези срокове, не бих желал и не мога да приемам неща, които усложняват обстановката. Крикор Азарян ще иска за Жени Божинова три репетиции и за Дора Глинджева три репетиции, стават шест и при празните луфтове, които не предвиждаме, отиваме на кино! Много се извинявам, трябва да мислим всички тук за общия интерес на театъра. Аз разбирам, ако някой актьор или актриса са поставени в много бедствено положение, да се повдига такъв въпрос, но за сега нещата не стоят така.

Вижте какво, аз мога да реша този въпрос, без да го поставям пред Художествения съвет, ще поговоря с режисьора и ще кажа "да" или "не, но мисленето, което трябва да имаме при тази ситуация, мисля, че трябва да бъде мислене на всички. Аз се циганя за една репетиция, защото знам какво ме чака.

АЛЕКСАНДЪР ПАНКОВ:

Ще има две или три репетиции за Югославия.

ПРЕДС. з.д.к. ДИКО ФУЧЕДЖИЕВ: Тях не съм ги предвидял.

Така че когато разговаряме за нещо, което е много конкретно, не бива да изхождаме от общи принципи и съображения. И в началото казах, че съм отбивал и друг път такива опити и ще ви кажа много добре защо. Защото това означава затлачване на нашата работа. Ние полагаме всички усилия и на всички актьори и на актрисите се дава възможност да участвуват в творческата работа на театъра. Всички усилия се полагат в това отношение и това е нещо, което е постигнато. В момента сме много затруднени и затова не са поставени никакви дубльорства в "Чудаци". Две постановки за голяма сцена се правят паралелно и трябва да разберете за какво става дума.

"Чудаци" няма да има повече от 20 репетиции на голяма сцена. По една предварителна сметка, която аз съм направил, трябва на 3 декември да излезе "Оптимистична трагедия", разбира се, ако др. Енчо Халачев стегне работата и всичките неща с костюмите, декорите и т.н. вървят както трябва. Младен Младенов го няма никакъв, а има режисьорски претенции. Занимава се не с това, което му е работа. На мене като ми трябва режисьори, ако не ми стигнат тези, които имаме, ще си взема откън, както и постъпваме. Вместо да даде проекти за костюмите, него го няма никакъв, не идва и на заседанието.

з.а. ЕНЧО ХАЛАЧЕВ:

Той беше тук, но каза, че не бил поканен.

ПРЕДС. з.д.к. ДИКО ФУЧЕДЖИЕВ: На него му е дадена бележка. Не е поканен!

з.а. ЕНЧО ХАЛАЧЕВ:

Аз лично го запитах, но ми каза, че няма да присъствува.

ПРЕДС. з.д.к. ДИКО ФУЧЕДЖИЕВ: Шивашките ателиета горе нямат работа, а след това всичко ще правим на юруш!

Защо? Защото Младен Младенов не си е свършил работата както трябва. При това прави преразпределения, в които аз се насаждам!

Искам да заявя следното. Тук се правят разни сметки, но хората, които ги правят, не изхождат от тази обща програма, която има театърът. Съжалявам, че е така, съжалявам! Казах го на събранието - изисква се едно свръх напрежение, за да можем да изпълним тази програма, която е свързана с решаване и на социални проблеми в театъра, но преди всичко на художествени в тази много важна година, която ни предстои, и моля всякакви такива сепаратистични мисли да изчезнат. Всички трябва да мислят за общия интерес и когато говорим за сроковете на подготовка на една постановка, да се знае, че аз не го правя по някакво собствено усмотрение.

Искам да ви съобщя, че някои актьори през идущото лято няма да могат да ползват цялата си отпуска, защото на 9 септември ще бъде апогеят от чествуването на 1300-годишнината на българската държава, заедно с всички други събития, и ние на 9 септември вероятно ще имаме една постановка, която тогава ще излезе. Сега не мога да кажа коя ще бъде, но някои актьори няма да могат да ползват цялата си лятна отпуска. До това ще прибегнем, а сега тук водим разговори за други неща!

Моля всички да имат пред вид общите интереси на театъра и сроковете, за които аз говоря, да се схващат в такъв смисъл. Моля и редът в театъра да се спазва абсолютно точно. Никой не може да отменя никаква репетиция, без аз да съм дал разрешение.

Предупреждавам, че в този сезон разпределенията, които се правят, няма да имат никакви дубльорства.

Другарят Филипков искаше да каже нещо.

н.а. проф. ФИЛИП ФИЛИПОВ:

Във връзка със сроковете искам да кажа нещо. Вие на един съвет заявихте,

че на 10 декември ще излезе "Оптимистична трагедия" и че давате 20 репетиции на "Чудаци", което означаваше до края на тази календарна година, тогава, когато го казахте в съвета. На мене ми трябват минимално за "Под игото" към 70 репетиции, защото е много сложна постановъчна пиеса, участвуват над 60 души актьори, 65 съм ги преброил, няма да ви затрудня с абсолютно нищо и затова казах на Чавдар Добрев, че вероятно към 30 март ще излезе, тъй като смятах, че след десетте репетиции ще можем да се ориентираме. Не съм смятал премиерата за 30 март, а в края на втората половина на м. март. Изхождал съм от това, което Вие казахте, за да видим какво би могло да се направи. Не съм искал да затормозя работата.

ПРЕДС. зд.к. ДИКО ФУЧЕДЖИЕВ: Не съм говорил само за Вас, говорих общо за театъра.

н.а. проф. ФИЛИП ФИЛИПОВ: Аз искам да Ви кажа, понеже Вие заявихте за тези 20 репетиции от 10 декември, а има и неделни дни, така че нещата ще се прехвърлят в други месеци. Извинявам се, че направих това изясняване. Говорих с главния драматург точно с оглед да видим как да се планират и да сесгъстят нещата.

н.а. СЛАВКА СЛАНОВА: Искам да ви кажа, че се изказах единствено изхождайки от интересите на театъра. Нито искам да се правя на добра пред Дора Глинджева, нито искам да се правя на някакъв благородник, който непрекъснато се застъпва за дубльорството на своите колеги, защото Вие на дело показахте това - Вие дадохте на всички актьори роли. Това е истина и на всички жени Вие дадохте възможност да играят.

Казах недомислие за поставянето на "Чудаци" и го повтарям - недомислие затова, защото се заговори за "Чудаци" и ставаше въпрос за една пиеса на камерна сцена, която да върви паралелно с другите

пиеси на голяма сцена и на камерна сцена да бъдат заети актьори, които не са заети изобщо горе. Долу да има нова постановка, да бъдат заети хора и да има жени, които да играят. Не зная какво стана впоследствие. Разбира се, че "Чудаци" трябва да се играе на голяма сцена, ние се чудихме как "Чудаци" ще се играе на малка сцена. Добре, качи се "Чудаци" на голяма сцена, но при една такава пре-пре-претоварена програма и пак повтарям: най-интересната роля ще я играе актьор не от нашия театър и тези много интересни женски роли ще се играят от по една актриса.

Това исках да кажа. А колкото до казаното от др. Азарян, извинете ме, трябва пред всички да го кажа - не може да се уеднакви едното заявление с другото, Вие много добре знаете това, не ме гледайте с невинни очи.

з.а. КРИКОР АЗАРЯН: Откъде да знам и какво да знам, др. Славова. Имаше момент когато това нещо трябваше да ми се каже.

з.а. ДИМИТРИНА ГЮРОВА: Аз няма да се връщам към въпроса за дубльорството, защото др. Фучеджиев говори за неща, които далеч надхвърлят частния случай и които касаят програмата на театъра, напрежението в театъра и на мене като на гост-режисьор не ми остава нищо друго, освен да си взема бележка от тези внушения и да сесъобразявам с тях, що се отнася до организацията на производствено-творческия процес, да се нагодя към тази програма и към тези напрегнати ритми, в които ще работи Националният театър.

Позволете ми една справка. Такава постановка на въпроса създава създава друга психологическа нагласа в театъра.

ПРЕДС. з.д.к. ДИКО ФУЧЕДЖИЕВ: Моля Ви се, въпросът е приключен.

н.а. СЛАВКА СЛАВОВА: Аз само обяснявам, че не бива да изхождаме от собствените си интереси.

ПРЕДС. з.д.к. ДИКО ФУЧЕДЖИЕВ: Славке, не е тактично сега да поставям този въпрос

н.а. СЛАВКА СЛАВОВА: Аз тогава ви пожелах "На добър час" и казах, че при един такъв кратък срок действително не може да има дубльорства, ако си спомняте.

з.а. ДИМИТРИНА ГЮРОВА: Нека тогава не връщаме въпроса, това е постановка на театъра.

ПРЕДС. з.д.к. ДИКО ФУЧЕДЖИЕВ: Може и да сме направили грешка, но въпросът е приключен, да не повдигаме неща, които само ще ни пречат.

з.а. ДИМИТРИНА ГЮРОВА: От същия този Художествен съвет беше сметено за целесъобразно.

з.а. ЕНЧО ХАЛАЧЕВ: Искам да заявя пред съвета, че моите интереси са единствено интересите на театъра. Аз нямам други интереси и не приемам други обвинения във връзка с това. Никакви други интереси нямам, освен интересите на театъра.

ПРЕДС. з.д.к. ДИКО ФУЧЕДЖИЕВ: Никой няма да каже обратното, има си хас да се намери някой, който да каже противното.

Аз говоря за начина, по който се работи и как върви работата, а не говоря, че Вие, Филипков или който и да е има други интереси. Говоря за това кой как си води работата, която е свързана с изпълнението на нашата програма.

н.а. проф. ФИЛИП ФИЛИПОВ: Искам да кажа две думи за привличането на хората, тъй като този въпрос се повдигна и той ще стане повод за разговори, когато излезем. Ние сме живи хора и всеки живее с интересите на театъра така, както ги разбира. Мене ми се струва, че извънредно много работа се създаде през последните три години от страна на ръководството на театъра и то главно от директора за цялата артистична труппа. Дори в

известен смисъл това е един бумеранг по отношение на художественото равнище.

ПРЕДС. з.д.к. ДИКО ФУЧЕДЖИЕВ: Разбира се, на художественото качество на спектаклите.

н.а. проф. ФИЛИП ФИЛИПОВ: До известна степен. И ако ние искаме да бъдем много и много прецизни по отношение на художествената работа, това разточителство би трябвало макар и съвсем малко да се стремим да го ограничим. Съвсем малко, но трябва да го ограничим. Има неща, които надхвърлят границите на това, което театърът предлага.

Що се отнася до каненето на артисти отвън, особено на млади, интересни и талантиливи жени и мъже - казвам и жени, макар че директорът е казал, че докато е тук, няма да кани жени, защото са много - има празни места в палитрата на театъра, няма защо да се лъжем. А по отношение на мъжете как ще можем да привлечем тези хора, които са много добри. Понякога правим разпределение и няма как да запълним ролите, налага се да правим компромиси не с втори, а с трети тим, има А група, Б група, В група, има разни регионални групи. Такива разпределения понякога правим в театъра и аз мисля, че поканата на двамата души, които дойдоха от военния театър, е чест за нашия театър. Те се равняват с първите наши творци-мъже в театъра.

Аз не искам да кажа, че са над тях, но в никакъв случай не са по-далеч от тях и когато сме решили да правим Горки и то с режисьор, който каним отвън, трябва да му дадем възможност за това нещо. А аз отивам дори и по-нататък - дай боже да можем този актьор да го оставим в театъра. Това е най-естественият път. Този е естественият път - да дойде да играе, да го видим в ансамбъла, и тогава да остане. Другият път дето идват така по някакъв начин в театъра, не е естественият път.

Може да има и други съображения, но ако вземем и видим кое

е най-доброто за театъра, мисля че това е. Той си е в театъра, играе тук, отива си след това в театъра, не се наскърбява, защото ние сме имали случаи, когато викаме хора и ги наскърбяваме. Ако нашето ръководство и нашият Художествен съвет сметнат, че даден актьор не е подходящ, много лесно и без оскърбление актьорът ще се върне в своя си театър. За конкретния случай обаче аз много пледирам и смятам, че това е едно от откритията на нашия театър, едно много голямо откритие. Идете да го видите как играе в "Награда", в една своеобразна съвременна чувствителност.

Разбира се, има и други начини на покана, но мисля, че този е най-естественият. Играе си човекът тук, отива си в театъра, първо положение. Онзи ден срещнах директора на Военния театър и ме пита докога този актьор ще бъде при нас, едва ли не съжालяват, че са дали разрешение на нашето ръководство този човек да дойде при нас.

ПРЕДС. з.д.к. ДИКО ФУЧЕДЖИЕВ: Те не искаха да го дават.

н.а. проф. ФИЛИП ФИЛИПОВ: Разбира се, съображенията на Славка важат по принцип. Когато нямаш Ромео в театъра, няма защо да поставяш пиесата. Това е вярно, тя е абсолютно права тук, но ние правим Горки, а Горки иска точно попадение на актьор с подходящи данни. Ако аз ви предложа да играем "Ромео и Жулиета" и вие се съгласите, но след това не мога да намеря актьор за ролята на Ромео в театъра и кажа, че ще взема откън, тогава Славка е абсолютно права.

Вие познавате случая с актьора Сърчаджиев как блестящо се извява и той е в стилистиката на нашия театър. Той няма от онези своеобразия на някои актьори, които надскачат и смятат, че те ще бъдат разбрани в бъдеще и т.н. Четете изказванията му в списание "Театър". Умен, реалистичен, интересен, богат и мисля, че за нас е sluка, както на ловните, че Димитрина Гюрова го предлага, че ние

изцяло поддържахме това нещо, както го и направихме и аз пак си казвам и мисля, че Славка първа ще гласува за този актьор.

Завършвам с това, Славке, че ако е Ромео и искам актьор откън, Вие ще бъдете права тогава.

Извинявайте, че ви заангажирах вниманието с тези мои тревоги и мисли за попълване на трупата по такъв начин.

з.а. НИКОЛИНА ЛЕКОВА: Всяко заявление на актьор или актриса за искане на роля изхожда от един съществуващ правилник, че има право на това. Аз заради това поставих въпроса, че вероятно трябва да разгледаме превлиника и в този правилник да бъде решено да не бъде такава постановката, че имат право. За това трябва да помислим, защото се изправяме пред проблем като днешния.

Второ, искам да поставя един въпрос, тъй като днес доста остро се говори за това, по повод на "Оптимистична трагедия". Много моля Енчо Халачев да ме разбере правилно, че мисля в интерес на театъра. Не бях чела варианта, за който така много се говори досега в Художествения съвет. Наистина това е много по-добър вариант, с много по-богати образи, с дълбочина в решението на отделните сцени и аз бях, дето се вика, отново възторгната от тази пиеса, но мене ме смути доста това, за което се говори, по повод приемането на декора, участието на публиката и спора между публика, критици и т.н.

ПРЕДС. з.д.к. ДИКО ФУЧЕДЖИЕВ: Тези работи ще паднат, но др. Енчо Халачев не иска сега да паднат.

з.а. НИКОЛИНА ЛЕКОВА: Докато е време да паднат, др. Фучеджиев, това е абсолютно несъстоятелен спор, това е отживяло нещо. Вие мислите, че е модерно, аз мисля обратното. Не е нужно за това да се губят излишни репетиции, защо да се губи време.

з.а. ВАСИЛ СТОЙЧЕВ:

Понеже др. Фучеджиев отреагира, че и партийният секретар...

ПРЕДС. з.д.к. ДИКО ФУЧЕДЖИЕВ: Аз не само на тебе, на всички отреагирах.

з.а. ВАСИЛ СТОЙЧЕВ:

Искам да изясня случая. Мисля, че нищо лошо няма в това, което казах,

по принцип да си изясним нещата кое може и кое не може и Художественият съвет да има ясна позиция кога и какво може. При конкретния случай и при това, което директорът предлага като програма, Художественият съвет получава възможността да отреагира честно и по принцип, че това е възможно или не. Ние няма да променяме правилника, заради това че имаме конкретен случай, при който много бързаме, и да лишим актьорите от правото да искат дубльорство. Не виждам логика в тръгването от обратната позиция - че в конкретния случай ние бързаме, притеснени сме, имаме годишнина, втора, трета, в момента така решаваме нещата и затова искаме промяна на правилника, за да лишим актьорите от правото да искат дубльорство. Но това дава право на Художествения съвет при конкретната ситуация, при притеснението, което имаме, при гост-режисьор и т.н. да реши, че случаят е неподходящ и е невъзможно да се даде такова дубльорство. Така Художественият съвет ще има чисто лице и ще решава как да постъпва. Да се знае, че не може да се реши сега, поради напрегнатата програма, но че това не освобождава Художествения съвет, пък и ръководството от мисълта и грижата за създаване на творчески задачи на актьорите в бъдеще.

ЧАВДАР ДОБРЕВ:

Наистина тази година от едно десетилетие насам ще бъде най-трудната, тъй като основните задачи по чествуването на 1300-годишнината са на нас, програмата "Ленин" е пак на нас и третата огромна задача е програмата "Константин-Кирил Философ". Тези задачи в режисьорския съвет трябва да ги обсъдим малко по-подробно и като намерения, и като

срокове, да проведем един цикъл от заседания с профсъюзния и партиен актив, за да бъдем всички вътрешно убедени и да отстояваме една програма, която ще бъде напрегната и ще засегне някои лични интереси в името на тази голяма цел.

н.а. проф. ФИЛИП ФИЛИПОВ: Голямата цел е хубавата продукция.

ЧАВДАР ДОБРЕВ: Говорихте за бумеранг, но аз мисля, че през последните години Националният театър има сериозни постижения, които са и постижения на националната ни култура. В този смисъл бумерангът вероятно и в бъдеще ще го има, но за бумеранг понастоящем едва ли можем да говорим.

ПРЕДС. з.д.к. ДИКО ФУЧЕДЖИЕВ: Ти ни успокояваш.

ЧАВДАР ДОБРЕВ: Не успокоявам, а говоря за това, което е наистина качество, сериозна продукция.

н.а. проф. ФИЛИП ФИЛИПОВ: Аз говоря за актьорски постижения, ти не ме разбра.

ЧАВДАР ДОБРЕВ: И за актьорски постижения, да, аз говоря точно за постиженията.

н.а. проф. ФИЛИП ФИЛИПОВ: За хубавите не става дума, а за лошите

АНТОНИЯ КАРАКОСТОВА: Очаква ни действително един много тежък и отговорен сезон и от спазването на графика на всяка пиеса зависи планомерността на работата ни за целия сезон.

В това отношение, др. Фучеджиев, искам в името на атмосферата, с която започваме спектакъла, максимално бързо да направим това заседание на Художествения съвет, на което да се обсъди текста на "Оптимистична трагедия", за да се подобри атмосферата и да се приключи този подготвителен първи етап на работа. Нещата да се

изяснат окончателно и да няма никакви съмнения или въпросителни около тази история, каквито в момента има и продължават да възникват. Това едно.

Второ, действително е трудно и ненормално да се работи, когато основните ти изпълнители ги няма и то в такъв момент, когато се тръгва, когато се взима старт. Отсъствието на Черкелов и на Велко Кънев, на Алексей и на водача, размива работата. Да не се лъжем, размива работата. Така че нещата, дисциплината, атмосферата, загрижеността около тръгването на двете постановки – на "Оптимистична трагедия" и на "Чудаци" – изискват да се вземат някакви спешни мерки, за да си влезе всичко в коловоза. Това влияе върху климата на цялата репетиция.

ПРЕДС. з.д.к. ДИКО ФУЧЕДЖИЕВ: Зависи как се провеждат репетициите.

ЧАВДАР ДОБРЕВ:

Режисьорът има право и по отношение на текста да опитва нещата, пък и ние затова сме тук – ако не станат някои работи, ще си кажем думата. Ако нямаме сериозни творчески и идеологически съображения за съкращаване, мисля, че това не е наше право.

з.а. КРИКОР АЗАРЯН:

Независимо от това, че така реагирахте, като режисьор трябва да Ви кажа, че е невъзможно да се провеждат репетиции при такова положение, каквото описа Енчо Халачев. Наистина режисьорът е длъжен да уведоми директора, че ще прекрати репетицията поради невъзможност, но вярно е и това, че всички ние познаваме пиесата и когато става въпрос за отсъствие на основните герои, наистина е невъзможно да се репетира.

н.а. проф. ФИЛИП ФИЛИПОВ:

Директорът знае това нещо, само че трябва да се уговарят тези неща с него.

ПРЕДС. з.д.к. ДИКО ФУЧЕДЖИЕВ: Ако няма други, желаещи да се изкажат,

предлагам да приключим.

Сметката на "Чудаци" се утвърждава в размер на 12 000 лв. без хонорарите на режисьора, на артистите и композитора.

з.а. ДИМИТРИНА ГЮРОВА: Композитор няма да има, ще работим с др. Табаков.

ПРЕДС. з.д.к. ДИКО ФУЧЕДЖИЕВ: Кога ще бъде представена сметката на "Оптимистична трагедия?"

з.а. ЕНЧО ХАЛАЧЕВ: В момента се работи.

ПРЕДС. з.д.к. ДИКО ФУЧЕДЖИЕВ: За кога може да се насрочи Художествения съвет за приемане на проектите за костюмите?

н.а. проф. ФИЛИП ФИЛИПОВ: Нали казахме в сряда.

ПРЕДС. з.д.к. ДИКО ФУЧЕДЖИЕВ: За сряда говорихме за "Чудаци"

н.а. проф. ФИЛИП ФИЛИПОВ: Заедно с тях.

ПРЕДС. з.д.к. ДИКО ФУЧЕДЖИЕВ: Добре, във вторник или сряда, допълнително ще решим и ще го насрочим.

Ще бъдете уведомени.

Закривам заседанието.

/Закрито в 13,25 ч./

ПРЕДСЕДАТЕЛ:

/з.д.к. Д. Фучеджиев/

СТЕНОГРАФ:

/А. Ангелов/

Бюро за стенографиране
тел. 83-11-94